

Audit report

**Finansijski izvještaji za
godinu koja se završava
31. decembra 2023. i
Izvještaj nezavisnog
revizora**

J. P. Međunarodni aerodrom

“SARAJEVO“ d. o. o. Sarajevo

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora	3
Izveštaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.2023. – 31.12.2023. godine.....	6
Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2023. godine.....	7
Izveštaj o novčanim tokovima za period 01.01.2023. – 31.12.2023. godine	8
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2023. – 31.12.2023. godine	9
1. Osnovni podaci o Društvu	10
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	11
3. Pregled temeljnih računovodstvenih politika	12
4. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke	18
5. Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	19
6. Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inozemnom tržištu	20
7. Ostali prihodi i dobiti	20
8. Nabavna vrijednost prodane robe.....	20
9. Troškovi sirovina i materijala	20
10. Troškovi energije i goriva.....	21
11. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	21
12. Troškovi amortizacije.....	21
13. Troškovi primljenih usluga.....	21
14. Ostali poslovni rashodi i troškovi	21
15. Troškovi rezerviranja (neto).....	22
16. Porez na dobit	22
17. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	23
18. Finansijska imovina po amortiziranom trošku.....	24
19. Zalihe.....	24
20. Potraživanja od kupaca	25
21. Depoziti kod banaka	25
22. Novac i novčani ekvivalenti	26
23. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	26
24. Kapital	26
25. Obaveze po uzetim kreditima	27
26. Odgođeni prihod	28
27. Dugoročna rezerviranja	29
28. Obaveze prema dobavljačima	29
29. Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	29
30. Vanbilansna evidencija.....	30
31. Finansijski instrumenti.....	30
32. Poreski propisi	31
33. Potencijalne obaveze	32
34. Događaji nakon datuma izvještavanja	32
35. Odobrenje finansijskih izvještaja	32

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Vlasnicima i Upravi J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju (bilans stanja) na dan 31. decembra 2023. godine, izvještaj o ukupnom rezultatu za period (bilans uspjeha), izvještaj o tokovima gotovine, izvještaj o promjenama na kapitalu i napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na navedeni datum, koje uključuju i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2023. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MrevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnji izvještaj, ali ne uključuju godišnje finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem ovjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo gore navedene ostale informacije i, u provođenju toga, razmotrimo jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, na osnovu posla koji smo obavili na ostalim informacijama, zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da objavimo tu činjenicu. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu i sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške, i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;

- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

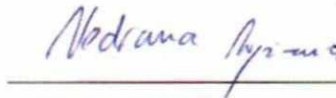
Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Partnerica na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Vedrana Knežević, ovlaštena revizorka.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 18. mart 2024. godine

Isidora Džombić
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d. o. o. Banja Luka

Vedrana Knežević
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d. o. o. Banja Luka

Izveštaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.2023. – 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	5	3.839.567	5.265.412
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inozemnom tržištu	6	53.144.582	54.117.263
Ukupno prihodi iz ugovora s kupcima		56.984.149	59.382.675
Dobici od dugoročne nefinansijske imovine		-	22.662
Dobici od finansijske imovine		9.802	8.216
Prihodi od prodaje materijala, neto		-	1.625
Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		61.075	36.575
Finansijski prihodi		500.104	295.216
Ostali prihodi i dobici	7	7.672.095	6.764.510
Ukupno ostali prihodi i dobici		8.243.076	7.128.804
Nabavna vrijednost prodate robe	8	4.188.188	4.890.477
Troškovi sirovina i materijala	9	2.515.387	2.522.414
Troškovi energije i goriva	10	1.478.334	1.154.922
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	11	27.729.858	29.656.577
Troškovi amortizacije	12	8.291.148	5.656.997
Troškovi primljenih usluga	13	1.758.460	1.060.305
Ostali poslovni rashodi i troškovi	14	3.415.801	3.144.908
Ukupno poslovni rashodi		49.377.176	48.086.600
Gubici od dugoročne nefinansijske imovine		77.079	229.106
Troškovi rezerviranja (neto)	15	1.065.015	2.982.482
Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		22.967	102.727
Finansijski rashodi		489.079	22.136
Ostali rashodi i gubici		104.604	23.646
Ukupno ostali rashodi i gubici		1.758.744	3.360.097
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		14.091.305	15.064.782
Porez na dobit	16	(1.760.018)	(1.436.203)
		(221.839)	197.757
DOBIT PERIODA		12.553.126	13.826.336

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Finansijske izvještaje je odobrila i potpisala Uprava Društva, dana 29. februara 2024. godine.

Potpisano u ime Društva:

Lice ovlašteno za zastupanje

CERTIFICIRANO LICE SA LICENCOM
 NASIHA PERVIZ
 Licenca br. 2698/5

Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	294.107.526	267.612.540
Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu		648.009	1.165.110
Imovina s pravom korištenja		434.502	-
Nematerijalna imovina		457.590	301.784
Biološka imovina		4.120	4.600
Finansijska imovina po amortiziranom trošku	18	11.779.150	-
Ostala imovina i potraživanja		30.353	8.194
		307.461.250	269.092.228
Odgođena porezna imovina		553.822	331.982
Kratkoročna imovina			
Zalihe	19	3.230.868	3.015.964
Potraživanja od kupaca	20	3.738.919	3.518.220
Depoziti kod banaka	21	26.142.371	44.228.296
Ostala finansijska imovina po amortiziranom trošku		40.027	94.335
Novac i novčani ekvivalenti	22	8.576.701	12.075.582
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	23	2.337.553	3.314.902
		44.066.439	66.247.299
UKUPNO IMOVINA		352.081.511	335.671.509
Vanbilansna evidencija	30	17.655.401	19.098.449
UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVDENCIJA		369.736.912	354.769.958
Kapital	24		
Državni kapital		67.313.174	67.313.174
Rezerve		18.405.726	18.405.726
Revalorizacione rezerve		127.035.415	122.953.837
Neraspoređena dobit ranijih godina		70.425.276	55.458.038
Dobit/(gubitak) izvještajne godine		12.553.126	13.826.336
		295.732.717	277.957.111
Dugoročne obaveze			
Obaveze po uzetim kreditima	25	16.850.932	19.659.421
Obaveze po osnovu najmova		273.361	-
Odgođeni prihodi	26	20.900.869	19.465.657
Rezerviranja	27	5.226.832	4.733.147
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		4.006	8.012
		43.256.000	43.866.237
Kratkoročne obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	28	7.286.098	8.929.424
Obaveze po uzetim kreditima	25	2.808.489	2.832.804
Obaveze po osnovu najmova		159.169	-
Odgođeni prihod		329.046	311.992
Rezerviranja	27	564.306	510.603
Obaveze za porez na dobit		443.499	400.874
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	29	1.502.187	862.464
		13.092.794	13.848.161
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		352.081.511	335.671.509
Vanbilansna evidencija	30	17.655.401	19.098.449
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		369.736.912	354.769.958

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**Izveštaj o novčanim tokovima za period 01.01.2023. –
31.12.2023. godine**

	2023. u KM	2022. u KM
GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Dobit/ (gubitak) prije oporezivanja	14.091.305	15.064.782
Usklađenja:		
Amortizacija	8.291.148	5.656.997
Gubici/(dobici) od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	38.679	4.655
(Dobit)/Gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto	-	(136)
Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	-	224.587
(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto	-	54.059
Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto	(38.108)	66.152
Otpisane obaveze	-	(17.506)
(Otpuštanje)/dodatno priznata rezerviranja, neto	-	2.473.369
Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha	(500.104)	(224.587)
Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha	489.079	17.807
Promjene u obrtnom kapitalu		
Smanjenje/(povećanje) zaliha	(214.904)	(764.151)
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca	(225.186)	(310.790)
Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja	955.190	(1.498.465)
Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima	(1.643.326)	5.082.958
Povećanje/(smanjenje) drugih obaveza	(2.221.728)	(24.589.722)
Neto gotovinski tok koji je generiran/(korišten) u poslovnim aktivnostima	19.022.045	1.240.009
GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(25.316.257)	(32.371.159)
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	4.487	-
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine	(540.057)	(132.170)
Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine)	-	(4.800)
Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti	16.646.640	-
Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti	(11.779.150)	(3.911.660)
Neto gotovinski tok koji je generiran/(korišten) u ulagačkim aktivnostima	(20.984.337)	(36.419.789)
GOTOVINSKI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Priliv od uzetih kredita	-	11.527.537
Otplata glavnice uzetih kredita	(2.808.489)	-
Otplata kamate po uzetim kreditima	(575.307)	(353.955)
Otplata glavnice po najmovima	(98.298)	-
Otplata kamate po najmovima	(11.407)	-
Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti	1.963.910	2.000.000
Neto priliv/(odliv) gotovine iz finansijskih aktivnosti	(1.529.591)	13.173.582
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(3.491.883)	(22.006.198)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	12.075.582	34.086.109
Efekti promjene deviznih kurseva gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(6.998)	(4.329)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	8.576.701	12.075.582

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2023. – 31.12.2023. godine

u KM	Vlasnički kapital	Zakonske i statutarne rezerve	Revalorizacione rezerve za NPO	Akumulirana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2021. godine	67.313.174	18.405.726	85.938.304	55.022.744	226.679.948
Dobit za period	-	-	-	13.826.336	13.826.336
Ostale promjene	-	-	37.015.533	435.294	37.450.827
Stanje na dan 31.12.2022. godine	67.313.174	18.405.726	122.953.837	69.284.374	277.957.111
Dobit za period	-	-	-	12.553.126	12.553.126
Ostale promjene	-	-	4.081.578	1.140.902	5.222.480
Stanje na dan 31.12.2023. godine	67.313.174	18.405.726	127.035.415	82.978.402	295.732.717

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Društvu

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo ("Društvo"), u vlasništvu je Federacije BiH. Društvo je registrirano dana 23. decembra 1997. godine kao društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu, broj: UF/I-3791/97. Vlasnik 100% kapitala je Federacija Bosne i Hercegovine.

Djelatnost subjekta upisana u sudski registar je:

- usluge aviosaobraćaja uključujući poletno-sletne staze, osvjetljenja piste, parkiranja, putničke usluge, usluge manipuliranja i generalne avijacije
- najam prostora
- usluge reklame i propagande
- duty free trgovina
- restoran.

Organi Društva:

Skupština:

Na osnovu Punomoći Vlade Federacije BiH određuje se opunomoćeni predstavnik državnog kapitala da predsjedava Skupštinom Društva. Tokom 2023. godine navedenu funkciju je izvršavao Amadeo Mandić.

Nadzorni odbor:

Nadzorni odbor od 21.10.2023. godine:

Benjamin Mešak, v.d. predsjednik

Adnan Mahmutović, v.d. član

Vlado Džoić, v.d. član

Žan Matić, v.d. član

Adil Halilović, v.d. član

Nadzorni odbor do 20.10.2023. godine

Adi Kalem, predsjednik

Vlado Džoić, član

Indira Ćatić, članica

Kemal Jahić, član

Emir Tipura, član.

Uprava:

Alan Bajić, direktor

Samra Pehilj, izvršna direktorica za razvoj Aerodroma

Elvedin Begić, izvršni direktor za saobraćaj i usluge u aviosaobraćaju

Odbor za reviziju:

Sadija Sinanović, predsjednica

Azra Delić, članica

Dalida Deljković Stefanović, članica.

Interna revizija:

Ismet Ramović – direktor Odjela za internu reviziju

Sjedište Društva je u ulici Kurta Schorka 36, Sarajevo, Ilidža.

ID broj: 4200068970001

PDV: 200068970001

Na dan 31. decembra 2023. godine Društvo je zapošljavalo 522 zaposlenika (na dan 31. decembra 2022. godine: 524 zaposlenika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("FBiH"). Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 15/21), računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji je objavio Upravni odbor Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika u FBiH.

Osnova prezentiranja

Finansijski izvještaji pripremljeni su po principu historijskog troška, osim za određene nekretnine i finansijske instrumente koje se mjere po revaloriziranim iznosima ili po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), koja je funkcionalna valuta.

Centralna Banka Bosne i Hercegovine ("Centralna banka" ili "CBBH") provodi politiku kursa na principu "valutnog odbora" prema kojem je KM vezana za EUR u odnosu 1 : 1,95583 koji je korišten kroz 2023. i 2022. godinu. Očekuje se da će se ovo zadržati i u doglednoj budućnosti.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Društvo finansijske izvještaje sastavlja i prezentira za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporedivim podacima za prethodnu godinu.

Princip stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizirati potraživanja i izmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (uključujući izmjene i dopune MSFI 17; Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 (izmjene i dopune MSFI 4); Prva primjena MSFI 17 i MSFI 9 – Uparedive informacije (izmjene i dopune MSFI 17);
- Odgođeni porezi povezani sa imovinom i obavezama proisteklim iz pojedinačnih transakcija (izmjene i dopune MRS 12);
- Definiranje računovodstvenih procjena (izmjene i dopune MRS 8);
- Objelodanjivanje računovodstvenih procjena (izmjene i dopune MRS 1 i MSFI izjava o praksi 2);
- Međunarodna porezna reforma – pravila za Drugi stub (izmjene i dopune MRS 12).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva.

Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su izdati, a nisu još u primjeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili kao dugoročnih (izmjene i dopune MRS 1)
- Dugoročne obaveze kod sporazuma (izmjene i dopune MRS 1)
- Obaveza po osnovu najma kod prodaje i povratnog najma (izmjene i dopune MSFI 16)
- Aranžmani finansiranja od strane dobavljača (izmjene i dopune MRS 7 i MSFI 7).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled temeljnih računovodstvenih politika

Priznavanje prihoda

Prihod Društva predstavlja povećanje ekonomskih koristi tokom obračunskog perioda u obliku priliva ili poboljšanja imovine, odnosno smanjenja obaveza kojima dolazi do povećanja kapitala, i ne odnose se na uplate vlasnika kapitala u kapital niti njihove uloge u kapitalu.

Društvo priznaje prihode na način koji odražava prijenos obećanih dobara, odnosno usluga na kupca u iznosu koji odražava naknadu na koju očekuje da ima pravo ostvariti u zamjenu za obećana dobra odnosno usluge.

Model se sastoji od pet koraka:

- a) utvrditi ugovore sa kupcima uz ispunjenje sljedećih kriterija:
 - ugovor moraju odobriti sve ugovorne strane,
 - prava u odnosu na dobra i usluge koji će se prenijeti mogu biti identificirani,
 - mogu biti identificirani uvjeti plaćanja,
 - ugovor ima komercijalnu suštinu,

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

- Društvo će vjerovatno naplatiti naknadu na koju ima pravo u zamjenu za robu ili usluge koju prenosi na kupca;
- b) utvrditi obaveze izvršenja – da se prenesu dobra ili usluge na kupca;
- c) odrediti cijenu transakcije – iznos naknade za koju Društvo očekuje da će biti ostvarena od kupca u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluge, isključujući iznose naplaćene u ime trećih strana (PDV);
- d) alociranje cijene transakcije na obaveze izvršenja u ugovoru – cijena transakcije se dijeli na svaku pojedinačnu obavezu izvršenja temeljenom na samostalnoj prodajnoj cijeni pojedine robe ili usluge;
- e) priznavanje prihoda kada ili kako Društvo ispunjava obaveze izvršenja – prihodi se priznaju kada je kupac stekao kontrolu nad tom imovinom ili tokom vremena ili u određenom trenutku.

Kod ugovora koji sadrže elemente varijabilne naknade izvršit će se procjena iznosa varijabilnog dijela naknade na koju će imati pravo po osnovu ugovora. Varijabilna naknada može proistići iz npr. popusta, povrata, poticaja i bonusa po osnovu izvršenja.

Društvo će priznati troškove nastale radi ispunjenja ugovora ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) troškovi su direktno povezani s ugovorom
- b) troškovima se stvaraju ili poboljšavaju resursi koje će Društvo koristiti u ispunjavanju svojih obaveza na činidbu
- c) očekuje se povrat troškova.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Materijalnu imovinu čine nekretnine i oprema i to: zemljište, građevinski objekti (poslovne zgrade, upravne zgrade, građevinski objekti niskogradnje) i oprema, alati, kancelarijski inventar, transportna sredstva i ostala materijalna imovina, koji se koriste za trajno obavljanje registrirane djelatnosti ili za administrativne potrebe. Važniji rezervni dijelovi i pomoćna oprema smatraju se materijalnom imovinom, kada Društvo očekuje da će ih koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Bruto knjigovodstveni iznos materijalne imovine koja se pribavlja od drugih, početno se mjeri po trošku nabavke. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i svi direktni izdaci povezani s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

Nakon početnog priznavanja vrijednosti nekretnina i opreme po trošku nabavke, Društvo vrši vrednovanje (mjerenje) nekretnina i opreme nakon početnog priznavanja koristeći sljedeće metode:

- a) metodu revalorizacije za nekretnine
- b) metodu troška za opremu.

Nekretnine se vode po revaloriziranom iznosu, koji predstavlja fer vrijednost na dan revalorizacije umanjenu za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke od umanjenja. Revalorizaciju treba obavljati svakih pet godina kako bi se osiguralo da se knjigovodstvena vrijednost bitno ne razlikuje od fer vrijednosti na datum bilansa stanja, o čemu odluku donosi Uprava Društva. Fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata (objekti visokogradnje i niskogradnje) je određena na osnovu tržišno osnovanih dokaza, procjenom koju obavljaju profesionalno kvalificirani procjenitelji. Fer vrijednost nekretnina je njihova tržišna vrijednost utvrđena procjenom. Metoda revalorizacije, nakon početnog priznavanja nekretnina, provodi se tako što se istovremeno revalorizira bruto knjigovodstveni iznos (nabavna vrijednost) i njegova akumulirana amortizacija (ispravka vrijednosti) tako da knjigovodstveni iznos bude jednak revaloriziranom iznosu.

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Društvo primjenjuje metodu troška nakon početnog priznavanja opreme. U opremu spadaju: postrojenja (mašine), alati, kancelarijski namještaj i transportna sredstva. Nakon početnog priznavanja oprema se u knjigovodstvu iskazuje prema trošku nabavke (nabavna vrijednost) umanjena za akumuliranu amortizaciju (ispravku vrijednosti). Uprava Društva donosi odluku o vrijednosnim usklađenjima opreme, nakon čega se na dan bilansa stanja provjerava (kontrolira) neto knjigovodstvena vrijednost opreme s ciljem utvrđivanja da li postoje pokazatelji da je došlo do umanjenja njene vrijednosti. Ako takvi pokazatelji postoje, Društvo će izvršiti procjenu nadoknadive vrijednosti za takvu opremu u cilju utvrđivanja razmjera umanjenja (MRS 36 – Umanjenje imovine). Vrijednost sredstva se umanjuje kada knjigovodstveni iznos sredstva prelazi njegov nadoknadivi iznos. Ako je nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, vrijednost sredstva se umanjuje do nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos jednak je neto prodajnoj cijeni sredstva ili vrijednosti u upotrebi, ovisno o tome koji je iznos viši.

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.
Građevine	od 0,70% do 14,29%	od 0,70% do 14,29%
Oprema	od 1,69% do 66,66%	od 1,69% do 66,66%

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina je nefinansijska imovina koja je bez fizičkog obilježja i koja se može identificirati. Da bi se neka imovina priznala kao nematerijalna imovina u bilansu stanja, neophodno je da Društvo kontrolira resurse iz kojih će buduće ekonomske koristi, koje se mogu pripisati sredstvu, pritijecati u Društvo, te da se trošak nabavke tog sredstva može pouzdano izmjeriti. Nematerijalna imovina obuhvata: izdatke za razvoj, aplikativni softver, licence, zaštitni znak, vlasnička, zaštitna i poslovna prava, te goodwill iz poslovnih spajanja koji uključuje i nematerijalnu imovinu iz poslovnih spajanja za koju se nije mogla utvrditi fer vrijednost.

Procijenjeni korisni vijek trajanja imovine prikazan je kako slijedi:

Licence	0/ po ugovoru
Softver	14,30 - 20,00%

Imovina s pravom korištenja

Imovina u najmu – imovina s pravom korištenja je dugoročna materijalna i nematerijalna imovina koja se koristi po ugovoru o najmu (poslovni i finansijski) u zamjenu za naknadu koju plaća najmodavcu.

Početak najma je datum potpisivanja ugovora o najmu ili datum kada su se stranke obavezale da će se pridržavati osnovnih uvjeta najma, zavisno o tome koje je ranije.

Od prvog dana trajanja najma najmoprimac priznaje imovinu s pravom korištenja i obavezu po osnovu najma. Da bi se neki ugovor klasificirao kao najam, u bilansu stanja najmoprimca moraju biti ispunjeni svi sljedeći kriteriji:

- imovina mora biti tačno određena (identificirana) i najmoprimac treba nad tom imovinom imati punu kontrolu
- kupac mora imati pravo sticanja svih bitnih ekonomskih koristi od korištenja te imovine tokom cijelog perioda korištenja
- kupac mora imati pravo određivanja načina i svrhe korištenja imovine tokom cijelog perioda korištenja

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

- kupac mora imati pravo upravljanja sredstvom tokom cijelog perioda korištenja, pri čemu dobavljač nema pravo mijenjati te upute o upravljanju
- kupac mora moći imovinu dizajnirati tako da su način i svrha njenog korištenja tokom cijelog perioda korištenja unaprijed određeni.

Od prvog dana trajanja najma najmoprimac imovinu s pravom korištenja mjeri po trošku.

Na prvi dan trajanja najma najmoprimac obavezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena taj dan. Ta plaćanja se diskontiraju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu, ako je stopu lako utvrditi, u suprotnom primjenjuje se inkrementalna kamatna stopa zaduženja.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti čija upotreba nije ograničena obavezno se iskazuju kao kratkotrajna imovina. Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od gotovine na računima u bankama i blagajnama Društva. Novac u banci i blagajni predstavlja monetarnu stavku koja je odmah raspoloživa i knjiži se u visini njene nominalne vrijednosti proizašle iz poslovne transakcije.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Na dan bilansa stanja potraživanja koja su ugovorena u nekoj valuti iskazuju se po važećem kursu, konverzijom valuta u konvertibilne marke po srednjim kursovima koje objavljuje Centralna banka BiH na dan bilansa stanja. Kursne razlike proizašle iz konverzije valutne obaveze po konačnom kursu priznaju se i knjiže kao prihod ili rashod perioda za koji se obavlja konverzija.

Zalihe

Zalihe se vrednuju u zavisnosti od troškova nabavke i metode obračuna potrošenih zaliha. Pri vrednovanju zalihe treba iskazati po nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili po neto vrijednosti koja se može realizirati ukoliko je ona niža od troška. Nabavna vrijednost, odnosno cijena koštanja, uključuje:

a) troškove kupovine zaliha

b) ostale troškove koji nastaju pri dovođenju zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje.

Troškovi kupovine zaliha obuhvataju nabavnu cijenu, carine i druge uvozne naknade, nepovratne poreze, troškove rukovanja (ukrcaja, iskrcaja, osiguranja), prevozne troškove i troškove osiguranja prevoza, te druge direktne troškove koji se mogu pripisati troškovima nabavke radi dovođenja zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje, ali umanjeni za rabate, diskonte i druge trgovačke popuste.

Ukoliko dođe do oštećenja, gubitka kvaliteta (djelimično ili potpuno), zastarjelosti zaliha, ili nemogućnosti realizacije njihovog troška prodajom, vrši se vrijednosno usklađivanje zaliha sirovina i materijala.

Zalihe se tada vrijednosno otpisuju i svode na neto prodajnu vrijednost po načelu "predmet po predmet".

Metoda vrednovanja zaliha sirovina i materijala (Ispravka vrijednosti) vrši se prema navedenim procentima: a) Zalihe koje su nabavljene u posljednjih 12 mjeseci i nisu imale početna stanja se ne rezerviraju, b) Zalihe koje imaju početno stanje, a nemaju izlaza tokom godine, rezerviraju se 50%, c) Zalihe koje će se iskoristiti nakon perioda od godine dana umanjuju se na sljedeći način: - 13–18 mjeseci 15%, - 19–24 mjeseca 30% - 25–36 mjeseci 50% i – nakon 36 mjeseci 95%.

Metoda vrednovanja zaliha rezervnih dijelova za prekomjerne i zastarjele rezervne dijelove (Ispravka vrijednosti) vrši se prema navedenim procentima: b) Zalihe rezervnih dijelova koje su nabavljene u

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

posljednjih 24 mjeseca i nisu imale početna stanja se ne rezerviraju, c) Zalihe rezervnih dijelova koje imaju početno stanje, a nemaju izlaza tokom dvije godine rezerviraju se 50%, d) Zalihe rezervnih dijelova koje će se iskoristiti nakon perioda od dvije godine umanjuju se na sljedeći način: - 13–18 mjeseci 15%, - 19–24 mjeseca 30% - 25–36 mjeseci 50% i – nakon 36 mjeseci 95%.

Vrijednosno usklađivanje zaliha sirovina i materijala i rezervnih dijelova vrši se na dan bilansiranja, a najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza. Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za period. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanog u bilansu uspjeha, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilansa stanja.

Odgođeni porez jeste iznos za koji se očekuje da će biti plativ, odnosno povrativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, i obračunava se metodom bilansne obaveze.

Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit, na osnovu koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum bilansa stanja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dovoljan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih obuhvataju sve oblike primanja zaposlenika za uslugu (rad) koju oni pružaju Društvu.

Primanja zaposlenika mogu biti kratkoročna primanja, unutar roka 12 mjeseci do kraja perioda u kojem zaposlenici pružaju usluge Društvu, a koja se odnose na:

- a) obračunate bruto plaće (u skladu s Pravilnikom o radu Društva), novčane naknade za kratkoročna odsustva (godišnji odmor, bolovanje, porodijsko odsustvo, državni i vjerski praznici i drugi neradni dani, odsustva s rada za posebne slučajeve koje odobrava Uprava Društva: školovanje, selidbe, vjenčanja, rođenje djeteta, smrtni slučajevi u porodici i sl.),
- b) ostala novčana primanja (naknade za troškove godišnjeg odmora, otpremnine prilikom odlaska u penziju, vanredne pomoći, jubilarne nagrade, jednokratne isplate povodom praznika i sl.),
- c) naknade za ishranu u toku rada (topli obrok),
- d) naknade troškova i isplate na ime prevoza na rad i sa rada, i
- e) nenovčana primanja (korištenje vozila, životnog osiguranja te drugih dobara i usluga koje daje ili osigurava Društvo).

U bilansu uspjeha, na poziciji troškova zaposlenih iskazuju se obračunati troškovi koji se odnose na period izvještaja, bez obzira na trenutak isplate.

Umanjenja

Na svaki datum bilansa Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitka usljed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije ranije iskazano po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Finansijska imovina

Društvo ima tri vrste finansijske imovine koja podliježe modelu očekivanog kreditnog gubitka po MSFI 9: - potraživanja od kupaca, - potraživanja za zateznu kamatu od kupaca i - novac i novčani ekvivalenti.

Potraživanja koja su ugovorena u nekoj valuti, u poslovnim knjigama početno se iskazuju u protuvrijednosti konvertibilne marke, ugovorene valute po kursu na dan mjerenja (srednji kurs Centralne banke BiH za ugovorenu valutu na dan transakcije). Na dan bilansa stanja potraživanja koja su ugovorena u nekoj valuti iskazuju se po važećem kursu, konverzijom valuta u konvertibilne marke po srednjim kursovima koje objavljuje Centralna banka BiH na dan bilansa stanja. Kursne razlike proizašle iz konverzije valutne obaveze po konačnom kursu priznaju se i knjiže kao prihod ili rashod perioda za koji se obavlja konverzija.

Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup i mjeri očekivane gubitke usljed umanjenja vrijednosti tokom perioda trajanja ugovora, a od početnog priznavanja potraživanja. Društvo koristi matricu ispravke vrijednosti po kojoj se gubici usljed umanjenja vrijednosti izračunavaju za potraživanja od kupaca, shodno njihovoj starosnoj strukturi i periodima njihovog dospijanja. Da bi se izmjerili očekivani kreditni gubici, potraživanja od kupaca i ugovorna imovina grupiraju se na osnovu zajedničkih karakteristika kreditnog rizika (potraživanja od fizičkih lica i potraživanja od pravnih lica). Analiza se provodi za prethodnih pet godina da bi se utvrdio opći omjer ulaska u status neispunjavanja obaveza ("default"). Omjeri defaulta računaju se na sljedeće vremenske intervale: - nedospjelo, - dospjelo do 30 dana, - dospjelo 31 do 60 dana, - dospjelo 61 do 90 dana, - dospjelo 91 do 180 dana, - dospjelo 181 do 360 dana i - dospjelo preko 360 dana. U cilju utvrđivanja stope defaulta za dati vremenski interval, iznos otpisanih potraživanja poredi se sa iznosom preostalih potraživanja. Gubici usljed umanjenja vrijednosti se izračunavaju uzimajući u obzir historijsku stopu defaulta, prilagođenu za utjecaj budućih informacija, i iznos preostalih potraživanja na datum sastavljanja finansijskih izvještaja za svaki vremenski interval.

Potraživanja od kupaca i ugovorna imovina bez značajne komponente finansiranja, klasificiraju se: - na potraživanja za koja se primjenjuje pojednostavljeni pristup mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka tokom perioda trajanja ugovora, - potraživanja koja su dospjela više od 90 dana ili za koja je individualno identificirano umanjenje vrijednosti. Uprava Društva formira komisiju sa zadatkom da kontinuirano vrši procjenu potraživanja koje treba utužiti. Komisija procjenjuje da li je došlo do potpune nemogućnosti naplate potraživanja ili je došlo do značajne neizvjesnosti naplate pa je potrebno tražiti naplatu putem tužbe sudu ili iz stečajne mase dužnika.

Nakon izvršenih procjena potraživanja koje treba utužiti, Komisija sačinjava izvještaj u kome daje detaljan prijedlog Upravi Društva: a) pojedinačno utvrđene iznose potraživanja koja su utužena, b) pojedinačno utvrđene iznose potraživanja koja treba utužiti i c) pojedinačno utvrđene iznose potraživanja koje treba otpisati. Nakon razmatranja Izvještaja Komisije za procjenu potraživanja koje treba utužiti, Uprava Društva donosi odluke u skladu sa prijedlozima sadržanim u izvještaju. Konačan otpis nenaplativih potraživanja od kupaca se realizira isključivo po odlukama nadležnih organa (Uprava Društva, Nadzorni odbor, Skupština Društva). Finansijsko knjigovodstvo Društva evidentira otpis potraživanja tako što će se konto potraživanja od kupaca zatvoriti sa kontom ispravke vrijednosti potraživanja.

Kratkotrajna finansijska imovina predstavlja onu imovinu Društva koja je odmah raspoloživa za realizaciju i neće se držati duže od jedne godine od datuma bilansa stanja. Dužnički instrumenti Društva iskazuju se po amortiziranom trošku. Ispravka vrijednosti za gubitke od umanjenja vrijednosti priznaje se tokom perioda ograničena na očekivane gubitke tokom perioda od 12 mjeseci. U poslovnim knjigama Društva razvrstava se na: a) novac u banci i blagajni, b) utržive vrijednosne papire i c) kratkoročna finansijska ulaganja (kratkoročna oročenja do 12 mjeseci). Kratkotrajna finansijska imovina su monetarne stavke, pa se u poslovnim knjigama iskazuju po nominalnoj vrijednosti. Ako se na kraju godine nominalne vrijednosti iz finansijskih izvještaja razlikuje od vrijednosti na aktivnom tržištu, u poslovnim knjigama Društva se objavljuje tržišna vrijednost ako je ona niža.

Rezerviranja

Dugoročna rezerviranja su iznosi nenovčanih pretpostavljenih rashoda proizišlih iz prošlih događaja koji se odnose na buduće vjerovatne obaveze. U bilansu stanja se rezerviranja za buduće obaveze iskazuju prema namjenama. Rezervirana sredstva se mogu koristiti samo za namjenu za koju su izvorno izdvojena, pa se rezerviranja za jednu namjenu ne mogu koristiti za druge namjene. Dugoročna rezerviranja mogu biti: a) rezerviranja za otpremnine koja se procjenjuje primjenom aktuarskih metoda, b) rezerviranja za jubilarne nagrade koja se procjenjuje primjenom aktuarskih metoda, c) rezerviranja za započete sudske sporove koja se procjenjuje na osnovu tužbenog zahtjeva, i d) ostala rezerviranja po osnovu troškova i obaveza za koje se primjenjuju metode koje se u datom trenutku procjenjuju najpouzdanije.

Procjenu rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade vrše ovlaštena lica – aktuari. Odluku o usvajanju Izvještaja o obračunu rezervacija za otpremnine i jubilarne nagrade, koju je sačinio aktuar, donosi Uprava Društva. Procjenu rezerviranja za započete sudske sporove kao i procjenu u pogledu vjerovatnosti negativnog ishoda sudskog postupka ocjenjuje nadležna Služba Društva prema navedenim procentima: a) od 0% do 49% - mala vjerovatnost negativnog ishoda, b) od 50% do 70% - srednja vjerovatnost negativnog ishoda i c) od 71% do 100% - velika vjerovatnost negativnog ishoda. Rezerviranje po osnovu sudskih sporova vrši se u slučajevima kada postoji srednja i velika vjerovatnoća da će spor biti izgubljen. Odluku o visini iznosa rezerviranja po osnovu započetih sudskih sporova donosi Uprava Društva.

4. Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utječu na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u period izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u period izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utječe na tekući i buduće periode.

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregledava procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti potraživanja

Uprava Društva priznaje umanjenje vrijednosti za sumnjiva potraživanja na bazi procijenjenih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti dužnika da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti umanjena vrijednosti za sumnjiva potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnog perioda.

Umanjenje vrijednosti zaliha

Uprava Društva na kraju svake godine preispituje obrt zaliha, te za zalihe bez promjena u posljednjih 12 mjeseci, kao i za zalihe sa sporim koeficijentima obrta, formira umanjenje vrijednosti koristeći se fiksnim stopama umanjena vrijednosti.

Rezerviranja za sudske sporove

Iznos priznat kao rezerviranje za sudske sporove je najbolja procjena iznosa kojim se mogu pokriti sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, kada je vjerovatnoća da će se zatražiti izmirenje obaveza veća prije nego da neće.

5. Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu

Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	551.623	2.168.290
Prihodi od prodaje robe	38.400	-
Prihodi od pruženih usluga	3.249.544	3.097.122
Ukupno prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu:	3.839.567	5.265.412

6. Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inozemnom tržištu

Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od prodaje robe	8.808.232	10.206.145
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	113.386	83.022
Prihodi od pruženih usluga	44.222.964	43.828.096
Ukupno prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu:	53.144.582	54.117.263

7. Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od najma	6.905.327	6.018.203
Prihodi od donacija	639.061	560.496
Naplaćena ranije otpisana potraživanja	-	105
Otpis obaveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	84.093	109.523
Ostali prihodi	43.614	76.183
Ukupno ostali prihodi i dobici:	7.672.095	6.764.510

8. Nabavna vrijednost prodane robe

Nabavna vrijednost prodane robe u 2023. godini u iznosu od 4.188.188 KM (u 2022. godini u iznosu od 4.890.477 KM) se najvećim dijelom, u iznosu od 3.791.531 KM, odnosi na nabavnu vrijednost izvezene uvozne robe realizirane u bescarinskoj prodavnici (Free shop).

9. Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi sirovina i materijala	2.211.607	2.225.128
Troškovi rezervnih dijelova	230.409	256.468
Otpis sitnog inventara, ambalaže i guma	73.371	40.818
Ukupno troškovi sirovina i materijala:	2.515.387	2.522.414

10. Troškovi energije i goriva

Troškovi energije i goriva u 2023. godini u iznosu od 1.478.334 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.154.922 KM) obuhvataju troškove po osnovu utrošene energije, prirodnog gasa i goriva.

11. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2023. u KM	2022. u KM
Bruto plaće zaposlenih	21.587.376	24.163.299
Ostale naknade zaposlenih	5.884.735	5.272.969
Troškovi ostalih angažiranih fizičkih lica, uključujući članove odbora	257.747	220.309
Ukupno troškovi plaća i ostalih ličnih primanja:	27.729.858	29.656.577

12. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije u 2023. godini u iznosu od 8.291.148 KM (u 2022. godini u iznosu od 5.656.997 KM) se u potpunosti odnose na troškove amortizacije nematerijalne, materijalne, biološke imovine, kao i na amortizaciju imovine s pravom korištenja.

13. Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi transportnih usluga	8.921	1.378
Troškovi usluga održavanja	1.044.921	569.817
Troškovi zakupa	-	1.540
Troškovi sajmova	17.515	10.663
Troškovi reklame i sponzorstva	225.190	44.845
Troškovi ostalih usluga	461.913	432.062
Ukupno troškovi primljenih usluga:	1.758.460	1.060.305

14. Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi reprezentacije	47.332	46.656
Troškovi premija osiguranja	242.569	164.484

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Ostali poslovni rashodi i troškovi	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi platnog prometa	163.080	206.515
Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	421.619	433.646
Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dažbina	466.290	470.513
Troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza	64.365	66.332
Ostali nematerijalni troškovi	2.010.546	1.756.762
Ukupno ostali poslovni rashodi i troškovi:	3.415.801	3.144.908

Ostali nematerijalni troškovi u 2023. godini u iznosu od 2.010.546 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.756.762 KM) se najvećim dijelom, u iznosu od 1.912.695 KM, odnose na godišnje troškove usluga vatrogasne brigade i usluge hitne pomoći na lokalitetu aerodroma.

15. Troškovi rezerviranja (neto)

Troškovi rezerviranja (neto)	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi rezerviranja za otpremnine	309.530	607.626
Troškovi rezerviranja za jubilarne nagrade	684.705	2.323.726
Troškovi rezerviranja za sudske sporove	114.550	52.774
Prihodi od ukidanja rezerviranja	(43.770)	(1.644)
Ukupno troškovi rezerviranja (neto):	1.065.015	2.982.482

16. Porez na dobit

Porez na dobit	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak prije oporezivanja	14.091.305	15.064.782
Kapitalni dobiti iz bilansa stanja	-	435.294
Usklađenja po osnovu porezno nepriznatih stavki	3.508.875	2.064.117
Oporeziva dobit	17.600.180	17.564.193
Preneseni neiskorišteni gubici iz prethodnih 5 godina	-	(3.202.163)
Neto porezna osnovica	17.600.180	14.362.030
Porez na dobit (10%)	1.760.018	1.436.203
Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha (10%)	1.760.018	1.436.203

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
 Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

17. Nekretnine, postrojenja i oprema

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	NPO u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 31.12.2021.	106.891.634	93.865.168	48.679.420	27.152.586	30.635.278	307.224.086
Nabavka/Povećanje	43.091	-	4.400	251	34.638.963	34.686.705
Aktiviranje	181.184	6.000.948	9.057.679	-	(15.239.811)	-
Aktiviranje na biološku imovinu	-	-	-	-	(4.800)	(4.800)
Rashodovanje/Smanjenje	(20.429)	-	(177.876)	(121.055)	-	(319.360)
Efekti procjene	25.521.263	29.099.358	-	-	-	54.620.621
Prijenos na troškove/zalihe	-	-	-	-	(4.440)	(4.440)
Stanje na dan 31.12.2022.	132.616.743	128.965.474	57.563.623	27.031.782	50.025.190	396.202.812
Nabavka/Povećanje	5.222.480	-	-	-	29.187.199	34.409.679
Aktiviranje	1.274.243	37.160.835	24.071.318	2.248.859	(64.755.255)	-
Rashodovanje/Smanjenje	-	-	(2.427.315)	(219.994)	(65.002)	(2.712.311)
Ostale promjene	-	(386.546)	-	-	-	(386.546)
Stanje na dan 31.12.2023.	139.113.466	165.739.763	79.207.626	29.060.647	14.392.132	427.513.634
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 31.12.2021.	-	51.747.694	36.980.734	18.657.543	1.505.447	108.891.418
Amortizacija	-	2.344.326	2.194.267	750.655	-	5.289.248
Ostale promjene	-	-	4.251	251	-	4.502
Rashodovanje	-	-	(174.345)	(121.055)	-	(295.400)
Efekti procjene	-	14.475.918	-	-	224.586	14.700.504
Stanje na dan 31.12.2022.	-	68.567.938	39.004.907	19.287.394	1.730.033	128.590.272
Amortizacija	-	3.633.325	3.467.105	709.661	-	7.810.091
Rashodovanje/Smanjenje	-	-	(2.387.715)	(219.994)	-	(2.607.709)
Ostale promjene	-	(311.269)	-	-	(75.277)	(386.546)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	-	71.889.994	48.084.297	19.777.061	1.654.756	133.406.108
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022.	132.616.743	60.397.536	18.558.716	7.744.388	48.295.157	267.612.540
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023.	139.113.466	93.849.769	39.123.329	9.283.586	12.737.376	294.107.526

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Društvo je založilo nekretnine i opremu procijenjene vrijednosti u iznosu od 35.083.119 KM kao instrument osiguranja naplate kredita koje su odobrile Razvojna banka FBiH, i Intesa SanPaolo Banka d. d. BiH i UniCredit Bank d. d. Mostar.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama utvrđeno je da se svakih pet godina, a po potrebi i češće, u zavisnosti od promjene fer vrijednosti stavki, mora vršiti procjena fer vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata kako bi se osiguralo da se knjigovodstvena vrijednost bitno ne razlikuje od fer vrijednosti na datum bilansa, u skladu sa paragrafom 31. MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Posljednja procjena (objekata i zemljišta) je urađena u 2022. godini i efekti su evidentirani na dan 31. decembra 2022. godine.

18. Finansijska imovina po amortiziranom trošku

Finansijska imovina po amortiziranom trošku na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 11.779.150 KM se odnosi na tri Ugovora o oročenom depozitu i to:

- Ugovor zaključen sa Union bankom, broj 02-1-02-2-5756-34/15, Aneks II, broj 02-1-02-2-1167-83/21, Aneks III, broj 05-1-27-3-1167-121/21, Aneks IV, 05-1-27-3-7167-7/23 od 18. septembra 2023. godine, na iznos od 5.867.490 KM, oročen na period od 18. mjeseci i kamatnom stopom u visini od 2.11%.
- Ugovor zaključen sa Union bankom, broj 02-1-02-2-1167-65/21, i Aneks I, broj 05-1-27-3-1167-88/21, Aneks II, broj 05-1-37-3-1167-124/21, i Aneks III, 05-1-27-3-7167-5/23 od 18. septembra 2023. godine na iznos od 3.911.660 KM, oročen na period od 18. mjeseci i kamatnom stopom u visini od 2.11%.
- Ugovor o flexi depozitu zaključen sa Asa bankom, broj 05-1-27-3-9943-5/23 od 27. decembra 2023. godine, do maksimalnog iznosa od 5.000.000 KM, na period od 13 mjeseci, sa kamatnom stopom u visini od 1.05%. Na dan 31. decembra 2023. godine na računu oročenog depozita Društvo je deponiralo sredstva u iznosu od 2.000.000 KM.

19. Zalihe

Zalihe	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Sirovine i materijal	1.772.978	1.852.613
Rezervni dijelovi	851.165	857.917
Sitan inventar, autogume i HTZ oprema	31.396	28.384
<i>Ispravka vrijednosti materijala i rezervnih dijelova</i>	<i>(506.559)</i>	<i>(563.001)</i>
Ukupno sirovine i materijal	2.148.980	2.175.913
Domaća i uvozna roba u bescarinskom skladištu i prodavnici	1.081.888	840.051
Ukupno zalihe:	3.230.868	3.015.964

20. Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kupci u zemlji	657.247	491.114
Sumnjiva i spoma potraživanja od kupaca u zemlji	6.523.086	6.523.496
<i>Ispravka vrijednosti sumnjivih i spomih potraživanja</i>	(6.574.429)	(6.556.706)
Ukupno kupci u zemlji:	605.904	457.904
Kupci u inozemstvu	3.174.431	3.125.477
Sumnjiva i spoma potraživanja od kupaca u inozemstvu	594.575	594.726
<i>Ispravka vrijednosti sumnjivih i spomih potraživanja</i>	(635.991)	(659.887)
Ukupno kupci u inozemstvu:	3.133.015	3.060.316
Ukupno potraživanja od kupaca:	3.738.919	3.518.220

Pregled kretanja na ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca:

Opis	2023. u KM	2022. u KM
Stanje na dan 01. januar	7.216.593	7.238.643
Povećanje ispravke vrijednosti na teret rashoda	26.593	42.827
Smanjenje ispravke vrijednosti u korist prihoda	(32.766)	(63.713)
Trajni otpis	-	(1.164)
Stanje na dan 31. decembar	7.210.420	7.216.593

21. Depoziti kod banaka

Depoziti kod banaka na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 26.142.371 KM (na dan 31. decembra 2022. godine: 44.228.296 KM) se odnose na novčana nenamjenska sredstva oročena kod pet poslovnih banaka u iznosu od 25.514.130 KM i potraživanja za kamatu po depozitima u iznosu od 628.241 KM.

22. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Transakcijski račun – domaća valuta	3.055.686	7.851.408
Transakcijski račun – strana valuta	5.520.993	4.206.381
Blagajna – domaća valuta	22	17.793
Ukupno novac i novčani ekvivalenti:	8.576.701	12.075.582

23. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja od zaposlenih	18.440	25.007
Potraživanja od državnih organa i institucija	66.992	163.078
Ostala kratkoročna potraživanja	119.083	118.471
Ulazni porez na koji još nije stečeno pravo odbitka	42.514	527.098
Potraživanja za razliku ulaznog poreza i obaveza za PDV	1.947.256	2.407.063
Unaprijed plaćeni troškovi	39.285	7.631
Ostala kratkoročna razgraničenja	114.692	77.263
Ispravka vrijednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(10.709)	(10.709)
Ukupno ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja:	2.337.553	3.314.902

24. Kapital

Kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Državni kapital	67.313.174	67.313.174
Statutarne rezerve	18.405.726	18.405.726
Revalorizacione rezerve	127.035.415	122.953.837
Neraspoređena dobit ranijih godina	70.425.276	55.458.038

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dobit/(gubitak) izvještajne godine	12.553.126	13.826.336
Ukupno kapital:	295.732.717	277.957.111

Kapital Društva u iznosu od 67.313.174 KM registriran je rješenjem Općinskog suda u Sarajevu, broj 065-0-RegZ-21-007183 od 06. augusta 2021. godine. Na dan 31. decembra 2023. godine vlasnik 100% kapitala je Federacija Bosne i Hercegovine.

Rezerve koje se formiraju u skladu sa zakonom, odnosno statutom Društva, iskazane su u iznosu od 18.405.726 KM.

Revalorizacione rezerve na dan 31. decembra 2023. godine iznose 127.035.415 KM i u odnosu na 31. decembar 2022. godine veće su za iznos od 4.081.578 KM. Navedeni iznos je posljedica uvećanja u iznosu od 5.222.480 KM knjiženog na osnovu Procjene vrijednosti nekretnina u svrhu njihovog uvrštavanja u knjigovodstvene evidencije Društva, kao i umanjenja za 1.102.139 KM za obračunatu amortizaciju imovine za koju se amortizacija obračunava metodom revalorizacije i umanjenje vrijednosti objekata u pripremi u iznosu od 38.763KM.

Društvo je u izvještajnom periodu ostvarilo dobit u iznosu od 12.553.126 KM.

Ukupni kapital Društva na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 295.732.717 KM.

25. Obaveze po uzetim kreditima

Obaveze po uzetim kreditima	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Razvojna banka FBiH	5.250.000	6.000.000
Intesa SanPaolo banka i UniCredit bank d.d. – Ugovor o sindiciranom kreditu	14.409.421	16.467.910
Ukupno stanje obaveze:	19.659.421	22.467.910
Kratkoročni dio dugoročnog kredita – Razvojna banka FBiH	(750.000)	(750.000)
Obaveze po osnovu kamata po uzetim kreditima - Intesa SanPaolo banka i UniCredit bank d.d.	(2.058.489)	(2.058.489)
Ukupno kratkoročne obaveze po kreditima:	(2.808.489)	(2.808.489)
Ukupno dugoročne obaveze po uzetim kreditima:	16.850.932	19.659.421

Dana 25. decembra 2020. godine Društvo je potpisalo Ugovor o kreditu sa Razvojnomo bankom FBiH u iznosu od 6.000.000 KM. Rok otplate kredita je 120 mjeseci, uključujući 24 mjeseca grace perioda, uz kamatnu stopu od 3% fiksno na godišnjem nivou. Kredit je osiguran sa 10 bjanko potpisanih i ovjerenih mjenica, kao i hipotekom (veza Napomena 17). Kredit je odobren za finansiranje stalnih sredstava – modernizacija i dogradnja terminala B. Stanje kredita na dan 31. decembar 2023. godine iznosi 5.250.000 KM.

Dana 30. decembra 2020. godine Društvo je potpisalo Ugovor o sindiciranom dugoročnom kreditu sa Intesa SanPaolo Banka d. d. BiH i UniCredit Bank d. d. Mostar u iznosu od 16.600.000 KM. Rok otplate kredita je 120 mjeseci, uz grace period od 24 mjeseca, uz kamatnu stopu od 2,4865544% fiksno na

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

godišnjem nivou. Kredit je osiguran sa 20 bjanko mjenica i hipotekom (veza Napomena 17). Kredit je odobren za finansiranje investicionih ulaganja nabavke opreme za prtljag. Društvo ima pravo da kredit koristi sukcesivno, a najkasnije do isteka 17 mjeseci od datuma potpisivanja ugovora. Stanje povučenih sredstava iz kredita na dan 31. decembar 2023. godine iznosi 14.409.421 KM.

Dugoročni krediti dospjevaju na naplatu kako slijedi:

Obaveze po dugoročnim kreditima	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Po pozivu ili u roku od godine dana	2.808.489	2.808.489
U drugoj godini	2.808.489	2.808.489
Od treće do, uključivo, pete godine	8.425.466	8.425.466
Nakon pet godina	5.616.977	8.425.466
Ukupno obaveze po dugoročnim kreditima:	19.659.421	22.467.910

26. Odgođeni prihod

Odgođeni prihodi na dan 31. decembar 2023. godine u iznosu od 20.900.869 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 19.465.657 KM) se u cijelosti odnose na donirana sredstva.

Pregled kretanja na odgođenom prihodu:

Opis	2023. u KM	2022. u KM
Stanje na dan 01. januar:	19.465.657	15.210.639
Nove donacije tokom perioda	2.076.219	2.003.599
Efekte reprocjene – Reprocjena tržišne vrijednosti	-	2.693.876
Prenos na prihode u visini amortizacije	(638.949)	(442.457)
Ostala knjiženja	(2.057)	-
Stanje na dan 31. decembar:	20.900.869	19.465.657

Nove donacije u 2023. godini se najvećim dijelom odnose na sredstva primljena po osnovu dva Ugovora o prijenosu dijela sredstava kapitalnog transfera od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija u ukupnom iznosu od 2.000.000 KM. Sredstva se dodjeljuju u svrhu nabavke: sistema za otkrivanje eksploziva za ručni prtljag nadograđenog opcijom za automatsku detekciju oružja, sigurnosnog skenera, opreme za otkrivanje tragova eksploziva, spremnika za suspektu prtljagu, opreme za skeniranje obuće, opreme za radiokomunikacione sisteme i metal detektorska vrata.

27. Dugoročna rezerviranja

Dugoročna rezerviranja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	5.643.507	5.166.899
Manje: tekuće dospijeće dugoročnih rezerviranja	(564.306)	(510.603)
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade (dugoročno)	5.079.201	4.656.296
Rezerviranja za sudske sporove	147.631	76.851
Manje: tekuće dospijeće dugoročnih rezerviranja	-	-
Rezerviranja za sudske sporove	147.631	76.851
Ukupno dugoročna rezerviranja:	5.226.832	4.733.147

Pregled kretanja na rezerviranjima:

Opis	Rezerviranja po osnovu primanja zaposlenih	Rezerviranja po osnovu sudskih sporova
Stanje na dan 01. januar 2022. godine	5.166.899	76.851
Rezerviranja u toku godine na teret rashoda (veza Napomena 15)	994.235	114.550
Ukidanje rezerviranja u toku godine u korist prihoda (veza Napomena 15)	-	43.770
Smanjenje rezerviranja po osnovu isplata	(517.626)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	5.643.507	5.166.899

28. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dobavljači u zemlji	7.048.092	7.976.901
Dobavljači u inozemstvu	238.006	952.523
Ukupno obaveze prema dobavljačima:	7.286.098	8.929.424

29. Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Primljeni depoziti i kaucije	594.006	395.858
Ostale obaveze iz poslovanja	-	360

J. P. Međunarodni aerodrom "SARAJEVO" d. o. o. Sarajevo
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze za neto plaće i naknade plaća	5.585	5.585
Obaveze za doprinose u vezi sa plaćama i naknadama plaća	3.720	3.720
Obaveze za porez i posebne dažbine na plaće i naknade plaća	677	677
Ostale obaveze	192.278	125.794
Druge obaveze po osnovu PDV-a	12.505	10.018
Obaveze za ostale doprinose, članarine i sl.	3.257	19.248
Unaprijed obračunati troškovi perioda	99.242	187.564
Ostala kratkoročna razgraničenja	590.917	113.640
Ukupno ostale obaveze, uključujući i razgraničenja:	1.502.187	862.464

30. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Konsignaciona roba na skladištu i u bescarinskoj prodavnici	19.554	47.806
Primljene mjenice	1.210.000	1.210.000
Primljene bankarske garancije	11.991.457	13.116.253
Date bankarske garancije	4.010.000	4.300.000
Ostala vanbilansna evidencija	424.390	424.390
Ukupno vanbilansna evidencija:	17.655.401	19.098.449

31. Finansijski instrumenti

Upravljanje rizikom kapitalom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Finansijska struktura Društva uključuje ulaganja, novac i novčane ekvivalente, te ukupni kapital Društva.

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Uprava Društvu nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Društva analizirajući izloženost po stepenu i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tok.

Tržišni rizik

Usljed svojih aktivnosti Društvo je izloženo primarno finansijskim rizicima promjena kursa stranih valuta te promjena kamatnih stopa. Izloženosti tržišnom riziku se analiziraju pomoću analize osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji Društvo upravlja i mjeri taj rizik.

Upravljanje rizikom strane valute

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Po mišljenju Uprave Društvo nije izloženo riziku promjene kursa strane valute za transakcije koje se obavljaju u EUR-ima. Naime, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM je fiksno vezano za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Na dan 31. decembra 2023. godine Društvo nije značajno izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa stranih valuta.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze te će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da osigura dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjeње rizika i finansijskih gubitaka.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

32. Poreski propisi

Federacija Bosne i Hercegovine trenutno ima više zakona koji reguliraju razne poreze koje su uveli nadležni organi. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatnu vrijednost, porez na dobit i poreze na plaće (socijalni porezi), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se reguliraju ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za porezne zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer.

Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi, što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Porezne prijave zajedno sa drugim oblastima zakonskog reguliranja (naprimjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlaštenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat navedenog transakcije mogu i osporiti porezne vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utječu da poreski rizik u Federaciji Bosne i Hercegovine bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreznim sistemom.

Tokom 2023. godine Društvo je bilo predmet kontrole Uprave za indirektno oporezivanje BiH kojom nije utvrđena dodatna obaveza po Društvo.

33. Potencijalne obaveze

Na dan 31. decembra 2023. godine procijenjena vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Društva iznose 353.222 KM. Iznos konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova može biti uvećan po osnovu obračunatih zatezних kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima. Društvo na dan 31. decembra 2023. godine ima evidentirana rezerviranja po osnovu sudskih sporova, u ukupnom iznosu od 147.631 KM.

34. Događaji nakon datuma izvještavanja

Do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja, prema izjavama Uprave Društva, nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjanja u priloženim finansijskim izvještajima, a kako se to zahtijeva odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 10 "Događaji nakon izvještajnog razdoblja".

Događaji koji su nastali, a ne utječu na stavke u finansijskim izvještajima su kako slijedi:

- Odlukom Uprave Društva, broj 05-1-021-1-10313-1/23 od 05. januara 2024. godine, utvrđen je Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o računovodstvenim politikama Društva. Najznačajnija izmjena je u članu 34. kojom se definiše da se revalorizacija nekretnina treba obavljati svake treće ili pete godine, a po potrebi i češće, u skladu sa zahtjevom MRS-a 16. Također, izvršena je i dopuna Pravilnika u dijelu koji se odnosi na Imovinu s pravom korištenja.
- Odlukom Skupštine Društva, broj 09-2-02-2-977-7/24 od 27. februara 2024. godine, imenovani su članovi Nadzornog odbora Društva, na period od četiri godine u sljedećem sastavu:

Benjamin Mešak, predsjednik
Adnan Mahmutović, član
Vlado Džoić, član
Žan Matić, član
Adil Halilović, član.

35. Odobrenje finansijskih izvještaja

Finansijske izvještaje je odobrila i potpisala Uprava Društva, dana 29. februara 2024. godine.

Odgovorno lice

